

Зеленобор мектеп-гимназиясы

4 «А» сынып оқушылары

*Жумалиева Гүлден,
Калиев Алихан*

Тақырыбы:

Ұзын шаш-
қыздың көркі

Кіріспе

Жұмыстың мақсаты:

Ұзын шаштың адам көркі екеніне көз жеткізу.

Нысаны: қыздың шашы

Пәні: мәдениеттану

Болжамы: егер әрбір қыз шашын күтіп, өсірсе, онда шашқа тағатын ұлттық әшекейлерді пайдалану арқылы ұлттық салт-дәстүрімізді сақтаушы еді.

Нәтижесі: Бұл жұмыстың нәтижесінде ұзын шаштың әлі де сұлулық символы ретінде есептелетініне көз жеткізу.

Бұрынғы кезде ата-бабаларымыз қыз баланы қорғап, періштедей аялаған. Қыз баланы кішкентайынан әдепті, инабатты етіп тәрбиелеген. Дана халқымыз бойжеткендерін пәле-жаладан, жамандықтан аулақ ұстап, сақтандырған. Осының бәрі қыз баланың қасиетін биіктетіп, сұлулық бастауына көтерілуіне жол ашады. Ерте замандағы Қыз Жібек, Баян сұлу, т.б. қазақ қыздары ерекше сұлу болған. Себебі, олар өз сұлулықтарын сақтап, қос бұрымын бұландатып жүрген.

**Шаштын
сәндік
әшекейлері**

шашбау

шолпы

шашқап

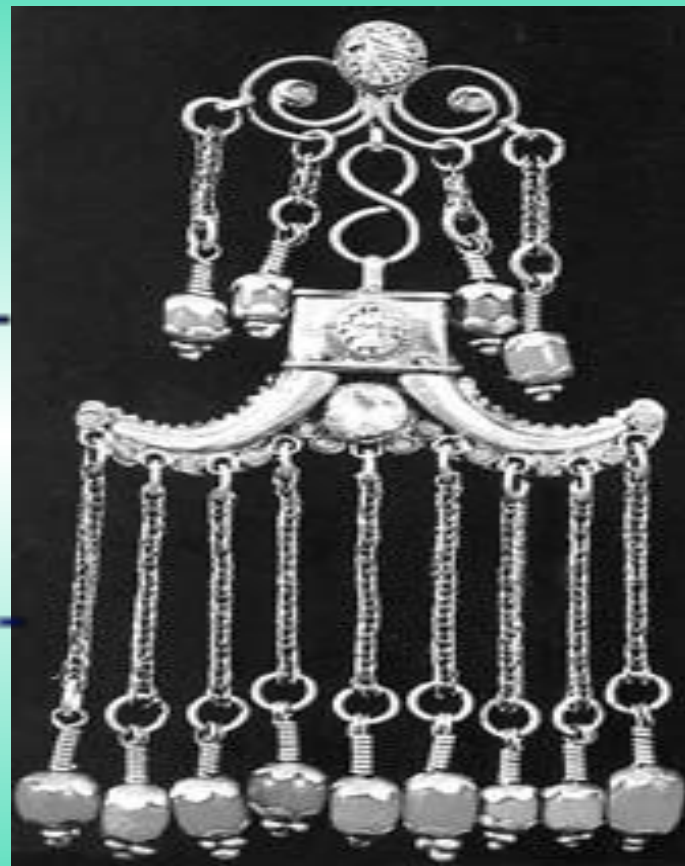
шаштеңге

Шашбау

Шолпы

Шашқап

Шаштеңге

Шашқа байланысты ырымдар

*Қазақ халқында екі-қабат кезінде әйелдер шашын кеспейді. Олай жасаса, іштегі бала кемтар болып туады.

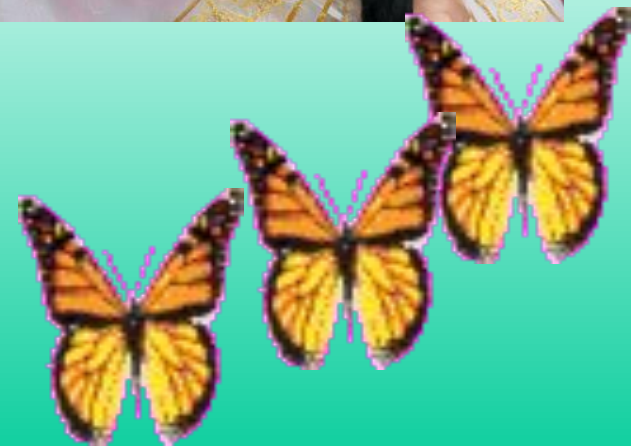
*Әйелдер тектен-текке шашын жайып жіберіп жыламайды, дауыс қылмайды. Бұрындары күйеуі қайтыс болғанда әйелдер ғана солай істейтін.

*Қыз-келіншекті шашын жұлып, сабамайды. Бұл олардың басынан бағын тайдырып, шаңырақтың ырыс-құтын қашырады.

*Халқымызда: «Бұрымыңды кескенің-ақылыңды кескенің», «Бұрымыңды кескенің-өмір жолыңды кескенің» деген ғибратты сөздер де бар.

Алтынбек Қоразбаев ағамыздың мына өлең жолдарынан заманымыздың көрікті ұзын шашты қызды елестейді:
Сыңғыр шолпы шашбаулым,
Жарасады таққаның.
Осы сәнің тұрғанда,
Қаламаймын басқаны.
Сүйіншілер жеңгелер,
Шашбаулы қыз келді деп.
Сол сияқты «Арна»тобының орындауында жүрген «Сенің қою қара шашың»әні сағындырған қыздың бет бейнесін береді.
Әнші-сазгер Марат Омаров пен Құдайберген Қазыбаевтің «Қыз сыны»әндері сұлулық, нәзіктік символы ретінде бұрымды қыздарды үлгі еткен.

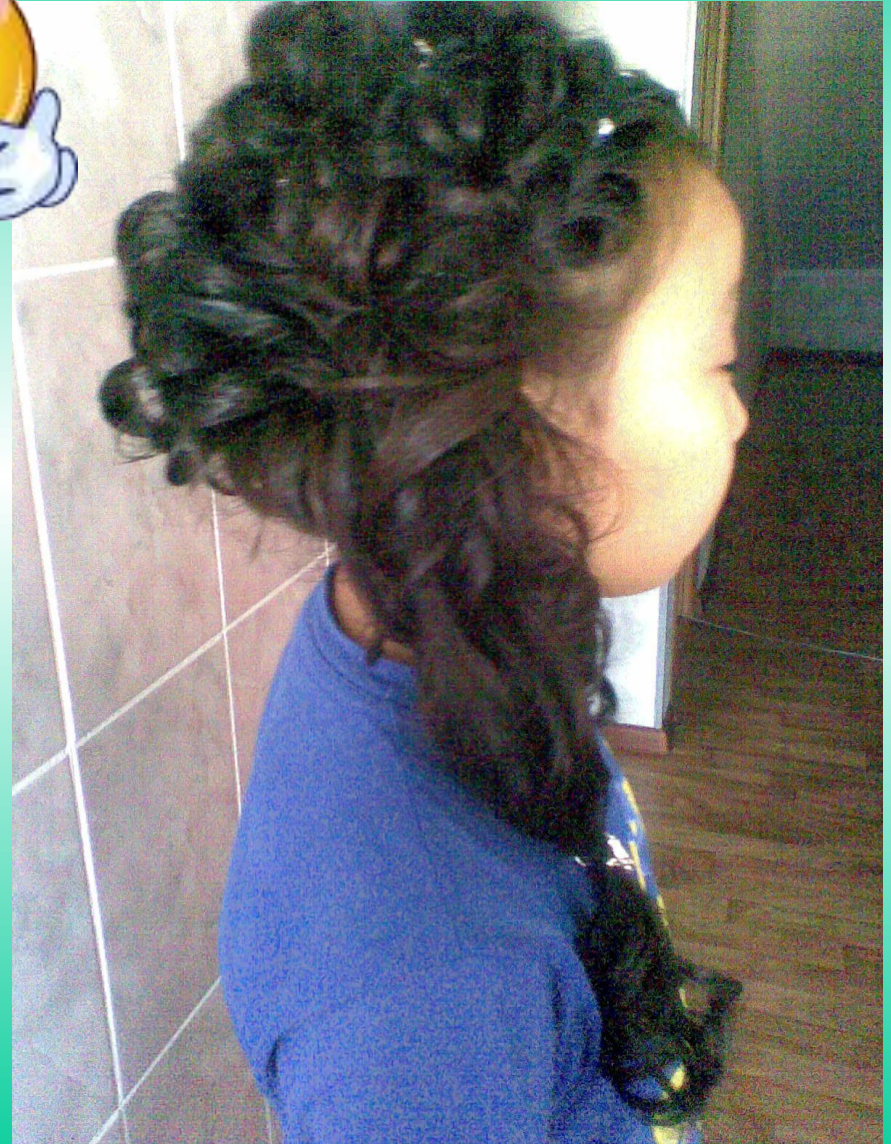
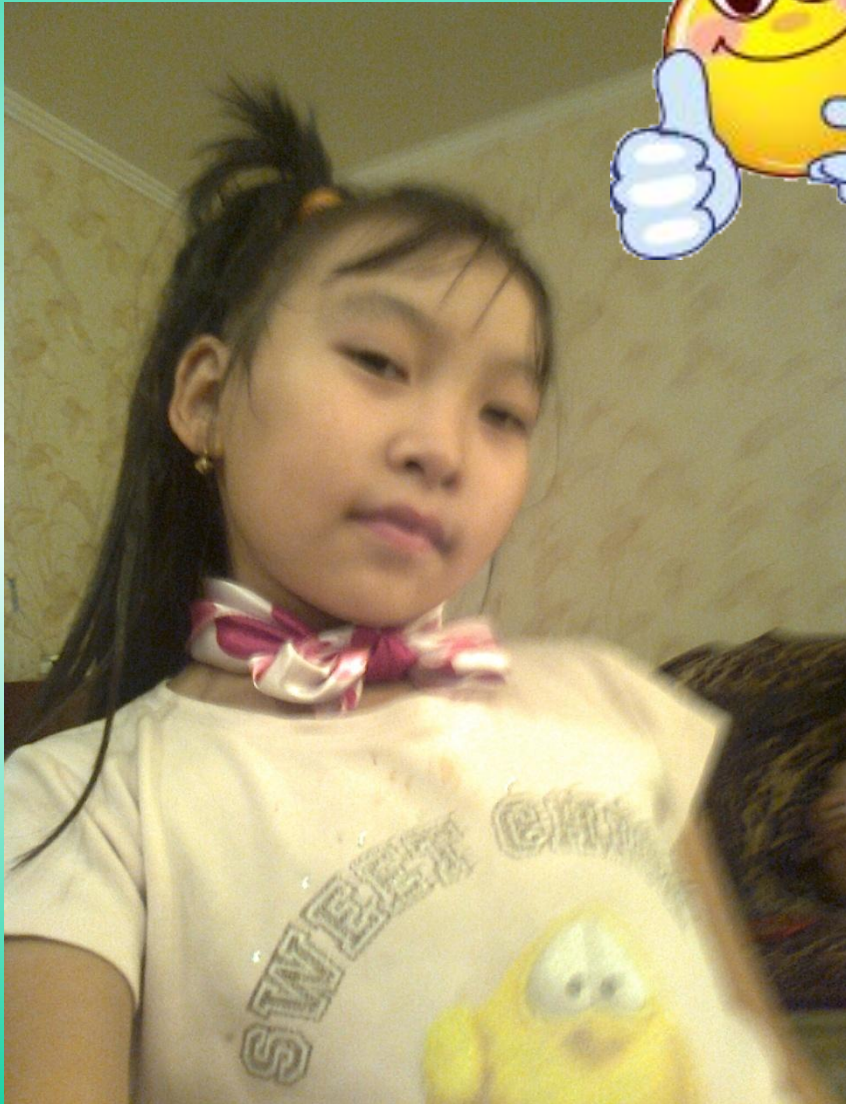

**Шашым – менің
мақтанышым!**

Өзім жиі қолданатын шаш үлгілері

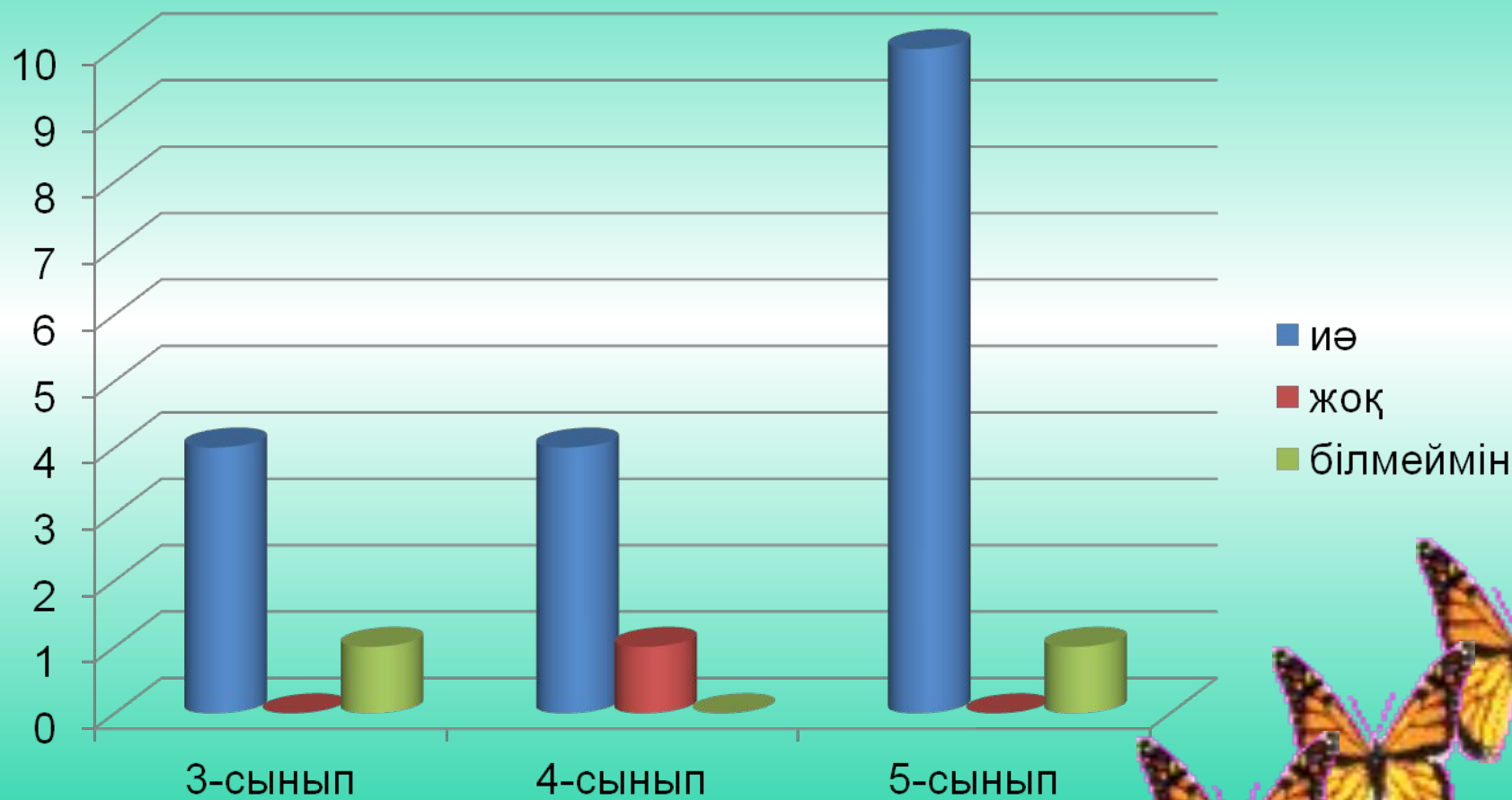

Ұзын шашты мұғалімдер

Ұзын шашты қыздар ұнай ма?

Сынып	барлығы	Ұзын шашты қыздар	Қысқа шашты қыздар
3	5	5	
4	7	6	1
5	6	6	
барлығы	18	17	1

Ұзын шашты апа және оның шашбауы

Арғы апа

Апа

Ана

Мен

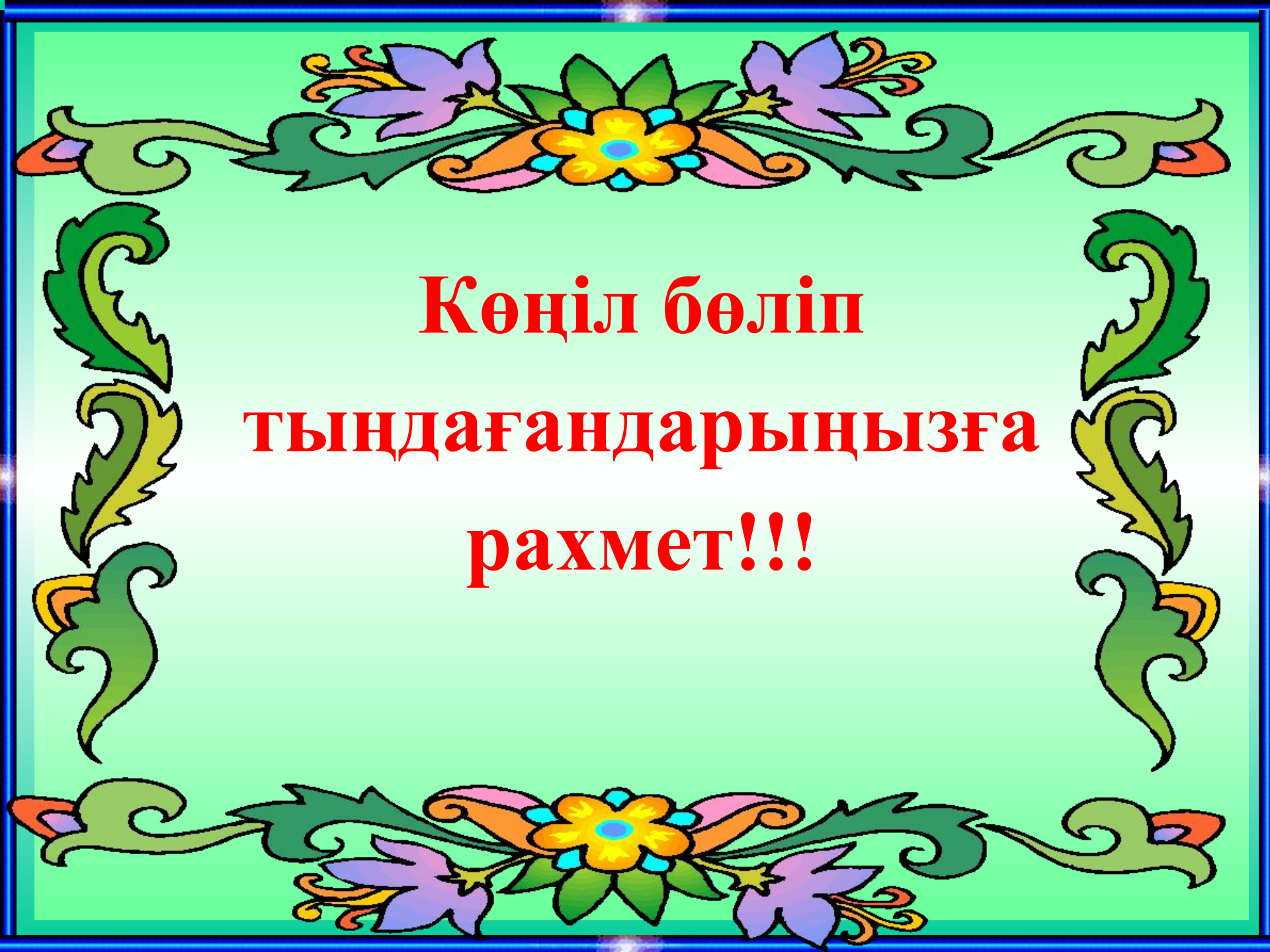
Қорытынды

Зерттеу жұмысымызды қорытындылай келе шаштың қыз балаға үстеме сұлулық пен нәзіктік беретініне көзіміз жетті.

- Шашқа тағатын ұлттық әшекейлермен таныстық.
- Халқымыздың шашқа байланысты туған ырымдарымен таныса отырып, өзімізге келешекте есте ұстайтын салт-дәстүр түрін жинадық.
- Шаш күтіміне байланысты өзіміздің тәжірибемізбен бөлістік.
- Мұғалімдердің, ананың, оқушылардың пікірлерін тыңдап, өзіндік сараптама жасадық.

Барлық қыздарға айтар ұсынысымыз: ұзын шаштың адам көркі екенін біле тұра, шаштарыңызды ешқашан қимаңыздар, өйткені шаш ешқашан сәннен қалмайды!

A decorative border surrounds the text, featuring stylized flowers in purple, yellow, and blue, along with green and yellow leaves and scrolls. The background is a light green gradient.

**Көңіл бөліп
тыңдағандарыңызға
рахмет!!!**